

Kaupo Läänerand
Merenduse ja veekeskonna asekanstler
(info@kliimaministeerium.ee)

Meie: kuupäev digiallkirjas nr 6.2-2/8

Meretuuleparkide arenduste mõju kutselisele kalapüügile ja võimalike lahenduste ettepanekud

Austatud härra Läänerand

Eesti on astunud olulisi samme meretuuleenergia arendamise suunas, soodustades erinevate majandussektorite koostööd ja pikaajalist kestlikku arengut. Samas on praktika näidanud, et erinevad arendustegevused on hakanud või võivad hakata oluliselt mõjutama kutselise kalapüügi tegevust. Vastavalt juba mitmel kohtumisel tõstatatule soovime veel kord üle rõhutada kalandussektori jaoks olulised murekohad meretuuleparkide veealuste elektriühenduste osas.

Meretuuleparkide arendustega kaasnevad pikad kaablikoridorid, mis seavad kalapüügile ranged piirangud. Peamise murekohana tõstame esile traalpüügi ja passiivpüüniste kasutamise piirangud Ehitusseadustiku (§ 76-78) ja Meresõiduohutuse seaduse (§ 45) alusel, mis keelab veealuse taristu trassil ja nende läheduses ankurdamise, traalimise ning võrkude paigaldamise ja muud tegevused, mis võivad kaableid või torujuhtmeid kahjustada. Transpordiamet on saatnud 10.10.2024 kalapüügiga tegelevatele ettevõtetele ja laevadele ka vastava teavituse (17.1-1/17). Sellised piirangud võivad otseselt mõjutada kutselise kalapüügi majanduslikku elujõulisust.

Siinjuures on oluline rõhutada pelaagilise traalimise erinevust põhjatraalimisest. Eesti Läänemere traallaevastik on orienteeritud pelaagiliste kalaliikide kilu ja räime sihtpüügile, mistõttu kasutavad kalalaevad pelaagilisi traale. Pelaagilise traali puhul jookseb ülemine osa alates viie meetri sügavusest. Kui traali ava on 20 meetrit, siis traali alumine osa jookseb 25 meetri sügavusel – traali sügavus sõltub ava suurusest. Pelaagilise traali alumine osa koosneb kapronkõiest, millele on lisatud tinapael või peenem kett. Merepõhja puudutades libiseb traali alumine osa kergelt põhja vastas, mistõttu traalimine kaetud merekaablitele kahju ei tekita.

Rannakalanduse seisukohast tekitab muret veesõidukite ja passiivpüüniste võimalik ankurdamise keeld kaablikoridoride läheduses. See tuleneb mereala planeeringuala rajamise tingimustest, mille kohaselt on kaablikoridoride läheduses keelatud ankurdamine, traalimine ja mistahes muu kaableid kahjustada võiv tegevus. Absoluutselt mõistame selle nõude vajadust, kui kõne all on laevade ankurdamine. Sellekohaseid näiteid on kahjuks mitmeid. Samas

rannakalanduses kasutatavate passiivpüüniste võimalik ankurdamise keeld kaablikoridoride läheduses on meie hinnangul ebaproportsionaalne. Tegemist on väikeste ankrutega, mis paigaldatakse käsitsi ja nende maksimaalne sügavus võib ulatuda pehme pinnase puhul kuni poole meetrini, samal ajal kui kaablid asuvad 1-1,5 meetri sügavusel. See nõue seab kalurid olukorda, kus sõltuvalt lõplikust veealuse elektriühenduse asukohavalikust, osades traditsioonilistes kalanduspiirkondades muutub kutseline kalapüük võimatuks. Küsimus ei ole ainult kutselises kalapüügis kui majandustegevuses vaid ka toidu varustuskindluse tagamises.

Mõistame merealuse taristu kriitilisust ja tähtsust ning selle kaitse vajadust, kuid kutsume üles koostöös eri osapoolte vahel leidma lahendusi, mis võimaldaksid kutselise kalapüügi jätkamist Läänemeres. Ka palume teilt täiendavat informatsiooni edasiste plaanide osas, kas on plaanis õigusakte muuta selliselt, et kalapüügile leevendusmeetmeid luua, ja mis oleks sellisel juhul ajaraamistik?

Lugupidamisega

(allkirjastatud digitaalselt)

Madis Pärtel

Biomajanduse asekanstler

Teadmiseks: Kristjan Truu (kristjan.truu@transpordiamet.ee), Eesti Kalurite Liit (undrest@hotmail.ee), Katarina Karpina (katarina.karpina@kliimaministeerium.ee), Liivi Lahe Kalanduskogu (info@kalanduskogu.ee), Kristel Siiman (kristel.siiman@kliimaministeerium.ee), Lembe Reiman (lembe.reiman@agri.ee), Anne Martin (anne.martin@agri.ee)

Joosep Pärn

+372 5563 3802, joosep.parn@agri.ee